

Zadaci za vježbu.

Zadatak 1

Trofazni sinkroni motor 1500 kW, $\eta=0.94$, 2300 V, 50 Hz, spoj zvijezda, $\cos\varphi=1$, $X_d=120\%$, $X_q=80\%$ priključen je na mrežu 2 kV, 50 Hz i opterećen tako da vuče struju 240 A. Uzbuda je podešena tako da je $\cos\varphi=1$. Nacrtajte fazorski dijagram motora i odredite :

- inducirani napon E_0 ,
- kut opterećenja,
- uzdužnu i poprečnu komponentu struje.

Zadatak 2

Sinkroni generator ima karakteristiku praznog hoda:

U_2 (%)	28	57	82	100	110	115	118
I_f (A)	20	40	60	84	105	123	150

Odredite pomoću švedskog dijagrama uzбудnu struju pri struji $I_2=0.75 I_n$, nazivnom naponu i $\cos\varphi=0.85$ ind. Pri kratko spojenom armaturnom namotu i uzbudnoj struji 100 A armaturom teče nazivna struja. Potierova reaktancija iznosi 10%.

Zadatak 3

Trofazni sinkroni turbogenerator 15 MVA, 10 kV, 3000 r/min, $\eta=0.96$, $X_d=180\%$ uzbuđen je za prazni hod. Kod kojeg radnog opterećenje generatora (u W) i kojeg zakretnog momenta turbine (u Nm) će generator ispasti iz sinkronizma, ako opterećenje polagano povećavamo od praznog hoda, a uzбудu ne mijenjamo?

Zadatak 4

Trofazni turbogenerator 80 MVA, 21 kV, $\cos\varphi_n=0.85$, $X_d=200\%$ ima uzbudni namot termički iskorišten do maksimuma. Snaga pogonskog stroja iznosi $P_{\max}=75$ MW i $P_{\min}=10$ MW. Nacrtajte pogonski dijagram generatora ako je praktička granica statičke stabilnosti određena pravcem konstantnog kuta opterećenja 70° , a minimalna je uzbudna 10% nazivne uzbuđene.

- Odredite da li generator može trajno raditi s $I_2=2500$ A uz $\cos\varphi=0.95$ kapacitivno.
- Odredite najveću induktivnu snagu koju može dati generator u mrežu, ako daje i djelatnu snagu 40 MW.

Prikažite na dijagramu točke iz a) i b).